

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

23.10.2020

КАРАР

2

№

**Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы
Ключи авыл жирлеге
Советының персональ мәгълүматларны эшкәртү куркынычсызлығы сәясәтен раслау
турында**

Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Ключи авыл жирлеге Советы хезмәткәрләренең һәм Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Ключи авыл жирлеге Советына шикаять яки гариза белән мөрәжәгать иткән гражданнарың шәхси мәгълүматларын жыю, эшкәртү һәм яклау тәртибен билгеләү максатларында, Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының Ключи авыл жирлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының Ключи авыл жирлеге Советы КАРАР БИРӘ:

1. Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Ключи авыл жирлеге Советының шәхси мәгълүматларны эшкәртү куркынычсызлығы сәясәтен раслау турында 2008 ел, 31 декабрь, 927 нче карары
2. Элеге карап Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының Ключи авыл жирлеге уставында билгеләнгән тәртиптә үз көченә керә һәм басылып чыгарга тиеш.
3. Элеге каарның үтәлешен контрольдә тотам.

Житәкче

В.А. Батаев

Татарстан Республикасы
Бөгелмә муниципаль районның
Ключи авыл жирлеге муниципаль берәмлеге
Советының
20__ елның «__» ____
____ номерлы каары белән
расланган каары

**Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы
Ключи авыл жирлеге муниципаль берәмлеге
Советының персональ мәгълүматларны эшкәртү куркынычсызлығы сәясәте**

1. Төп терминнар һәм билгеләмәләр

Әлеге сәясәт максатлары өчен түбәндәге терминнар һәм билгеләмәләр кулланыла:

Персональ мәгълүматлар операторы-Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Ключи авыл жирлеге Советы;

Шәхси мәгълүматлар субъекты-шәхси мәгълүматлар кергән физик зат;

Оператор хезмәткәре-оператор белән Хезмәт һәм башка гражданлык-хокук мөнәсәбәтләрендә торучы физик зат.

Шәхси мәгълүматлар-турыдан-туры яки турыдан-туры билгеләнгән яки билгеләнгән физик затка (шәхси мәгълүматлар субъектына) караган теләсә нинди мәгълүмат.

Биометрик шәхси мәгълүматлар-кешенең физиологик һәм биологик үзенчәлекләрен характеристый торган мәгълүматлар, алар нигезендә шәхесне билгеләргә мөмкин.

Персональ мәгълүматларны эшкәртү-автоматлаштыру чааларын кулланып яисә шәхси мәгълүматлар белән кулланмыйча башкарыла торган теләсә нинди гамәл (операция) яки гамәлләрнең (операцияләрнең) жыелма жыелмасы, шул исәптән, персональ мәгълүматларны жыю, язу, системалаштыру, туплау, саклау, аныклау (яңарту, үзгәртү), тартып алу, куллану, тапшыру (тарату, бирү, керү), заарсызлау, блоклау, бетерү, юк итү, персональ мәгълүматларны юк итү;

Шәхси мәгълүматларны тарату-билгесез затлар даирәсенә персональ мәгълүматларны ачуга юнәлдерелгән гамәлләр;

Персональ мәгълүматларны бирү-билгеле бер затка яки билгеле бер даирәгә персональ мәгълүматларны ачуга юнәлдерелгән гамәлләр;

Шәхси мәгълүматларны заарсызландыру – шәхси мәгълүматларны өстәмә мәгълүмат кулланмыйча гына шәхси мәгълүматларның конкрет субъектына каравын билгеләү мөмкин булмаган гамәлләр;

Персональ мәгълүматларны блоклау-шәхси мәгълүматларны эшкәрту өчен кирәк булган очраклардан тыш, Шәхси мәгълүматларны эшкәртүне вакытлыча туктату);

Шәхси мәгълүматларны юк итү-шәхси мәгълүматларның мәгълүмат системасында һәм (яки) алар нәтижәсендә шәхси мәгълүматларның эчтәлеген торғызу мөмкин булмаган гамәлләр шәхси мәгълүматларның матди чыганаклары юк ителә;

Персональ мәгълүматларны автоматлаштырылган эшкәрту – исәпләү техникасы чаралары ярдәмендә персональ мәгълүматларны эшкәрту;

Шәхси мәгълүматларның мәгълүмат системасы-мәгълүмат базаларында булган һәм аларны эшкәртүне тәэмин итә торган шәхси мәгълүматлар жыелмасы;

Персональ мәгълүматларның конфиденциальлеге-операторлар һәм башка затлар, әгәр федераль законнарда башкасы каралмаган булса, шәхси мәгълүматларны өченче затларга ачмаска һәм шәхси мәгълүматларны шәхси мәгълүматлар субъекты ризалыгыннан башка таратмаска тиеш;

Мәгълүматка санкцияләнгән керү – керү рөхсәтен чикләү кагыйдәләрен бозмый торган мәгълүмattan файдалану;

Санкцияләnmәгән керү (алга таба - НСД) – исәпләү техникасы чаралары яисә автоматлаштырылган системалар белән күрсәтелә торган штат чараларын кулланудан файдалану мөмкинлеген чикләү кагыйдәләрен бозучы мәгълүмattan файдалану мөмкинлеге (алга таба-НСД);

Шәхси мәгълүматларның куркынычсызылыгы - санкцияләnmәгән, шул исәптән очраклы рәвештә шәхси мәгълүматка керү куркынычы тудыруучы шартлар һәм факторлар жыелмасы, аның нәтижәсе-персональ мәгълүматларны юк итү, үзгәрту, блоклау, күчерү, бирү, тарату, шулай ук аларны эшкәрткәндә хокуксыз башка гамәлләр.

Шәхси мәгълүматларның сакланганлык дәрәҗәсе-персональ мәгълүматлар системаларында аларны эшкәрткәндә персональ мәгълүматлар иминлекенең билгеле бер куркынычларын нейтральләштерүне тәэмин итә торган таләпләрне характерлаучы комплекслы күрсәткеч.

Һәркем өчен мөмкин булган шәхси мәгълүматлар-шәхси мәгълүматлар, шәхси мәгълүматлар субъекты ризалыгы белән бирелгән чикләnmәгән затлар даирәсеннән файдалану мөмкинлеге.

2. Гомуми нигезләмәләр

2.1. Элеге сәясәт Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Ключи авыл жирлеге Советы хезмәткәрләренең һәм Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Ключи авыл жирлеге Советына шикаять яки гариза белән мөрәжәгать иткән гражданнарның шәхси мәгълүматларын жыю, эшкәрту һәм яклау тәртибен билгели.

2.3. Элеге сәясәтнең максаты-Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Ключи авыл жирлеге Советына мөрәжәгать иткән гражданнарның, шулай ук Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Ключи авыл жирлеге Советы хезмәткәрләренең шәхси мәгълүматларын эшкәртүнең куркынычсыз тәртибен билгеләү, кеше һәм гражданның шәхси мәгълүматларын эшкәрткәндә хокукларын һәм ирекләрен, шул исәптән шәхси тормышның кагылгысызлыгын тәэмин итү, шәхси һәм гайлә серләрен, шулай ук Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районаны Ключи авыл жирлеге Советының персональ мәгълүматларыннан файдалану мөмкинлеге булган вазыйфаи затларның шәхси мәгълүматларны эшкәртүне һәм яклауны жайга сала торган таләпләрне һәм нормаларны үтәмәгән өчен жаваплылык билгеләү.

Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Ключи авыл жирлеге Советында персональ мәгълүматларны эшкәрту әлеге сәясәттә һәм шәхси мәгълүматлар өлкәсендә Россия Федерациясе законнарында каралган принципларны һәм шартларны үтәп башкарыла.

Гражданнарның шәхси мәгълүматлары конфиденциаль мәгълүмат категориясенә керә.

3. Шәхси мәгълүматлар субъектларының шәхси мәгълүматларын эшкәртүнең гомуми принциплары һәм шартлары

3.1. Шәхси мәгълүматлар субъектларының персональ мәгълүматларын эшкәрту түбәндәге принциплар нигезендә башкарыла:

3.1.1. Шәхси мәгълүматларны эшкәрту законлы һәм гадел рәвештә башкарылырга тиеш.

3.1.2. Шәхси мәгълүматларны эшкәрту конкрет, алдан билгеләнгән һәм законлы максатларга ирешү белән генә чикләнергә тиеш. Шәхси мәгълүматларны жыю максатларына туры килми торган эшкәрту рөхсәт ителми.

3.1.3. Шәхси мәгълүматларны үз эченә алган, аларны эшкәрту үзара туры килми торган максатларда гамәлгә ашырыла торган мәгълүматлар базаларын берләштерү рөхсәт ителми.

3.1.4. Эшкәрту тиеш генә шәхси мәгълүматлар, алар жавап бирә, аларны эшкәрту максатлары.

3.1.5. Эшкәртелә торган персональ мәгълүматларның эчтәлеге һәм күләме билгеләнгән эшкәрту максатларына туры килергә тиеш. Эшкәртелә торган шәхси мәгълүматлар аларны эшкәрту өчен куелган булырга максатлардан артып китәргә тиеш түгел.

3.1.6. Персональ мәгълүматларны эшкәрткәндә персональ мәгълүматларның төгәлләгә, аларның житәрлек булуы, ә кирәклө очракларда һәм шәхси мәгълүматларны эшкәрту максатларына карата актуальләгә тәэммин итelerгә тиеш.

3.1.7. Персональ мәгълүматларны саклау персональ мәгълүматлар субъектын билгеләргә мөмкинлек бириүче формада, әгәр персональ мәгълүматларны саклау срокы федераль закон белән билгеләнмәгән булса, шәхси мәгълүматлар субъекты аның ялавы булып тора. Эшкәртелә торган шәхси мәгълүматлар, әгәр федераль законнарда башкасы каралмаган булса, бу максатларга ирешкәндә, эшкәрту максатларына ирешкәндә, юкка чыгарылырга яки зарарсызландырылырга тиеш.

3.2. Кеше һәм граждан хокукларын һәм ирекләрен тәэммин иту максатларында, Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Ключи авыл жирлеге Советы һәм аның вәкилләре гражданның шәхси мәгълүматларын эшкәрткәндә түбәндәге гомуми таләпләрне үтәргә тиеш:

3.2.1. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Ключи авыл жирлеге Советы хезмәткәрләренең һәм аларның гайлә әгъзаларының персональ мәгълүматларын эшкәрту бары тик «персональ мәгълүматлар турында» 27.07.2006 ел, №152-ФЗ Федераль закон нигезләмәләрен исәпкә алыш, Россия Федерациясе законнарын һәм башка норматив хокукый актларны үтәүне тәэммин итү, хезмәт мөнәсәбәтләрен рәсмиләштерү, хезмәт хакын исәпләү һәм бириү, салым һәм пенсия түләүләрен, башка керемнәрне, салым һәм пенсия актларын исәпкә алыш башкарыла ала, хезмәткәрләргә эшкә урнашуда, укытуда, хезмәткәрләрнең шәхси иминлеген тәэммин итүдә, башкарыла торган эшнең санын һәм сыйфатын тикшерүдә тоту, Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Ключи авыл жирлеге Советы милкенең сакланышын тәэммин итү, хезмәткәрләрнең һәм аларның гайлә әгъзаларының керемнәре, Күчемсез һәм күчемсез мөлкәте турында декларацияләр жыю һәм эшкәртүдә булышлык күрсәтү.

3.2.2. Шәхси мәгълүматлар субъектының барлық шәхси мәгълүматларын аның үзеннән яки аның вәкаләтле вәкиленнән алыша кирәк. Әгәр шәхси мәгълүматлар субъектының шәхси мәгълүматларын өченче яктан гына алыша мөмкин булса, персональ мәгълүматлар субъекты бу хакта алдан хәбәр итelerгә һәм аннан язмача ризалык алыша кирәк.

3.2.3. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Ключи авыл жирлеге Советы эшкәртелә торган персональ мәгълүматларның күләмен һәм эчтәлеген билгеләгендә Россия Федерациясе Конституциясенә, Хезмәт кодексына, персональ мәгълүматларны яклау,

коррупциягә каршы тору һәм дәүләт граждан хезмәтенә каршы тору өлкәсендә Россия Федерациясе законнарына, персональ мәгълүматларны яклау өлкәсендә башка норматив актларга таянып эш итәргә тиеш.

3.2.4. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Ключи авыл жирлеге Советы, Федераль законнарда караплан очраклардан тыш, раса, милли, сәяси карашларга, дини һәм фәлсәфи карашларга, интим тормышка кагылышлы шәхси мәгълүматларны алырга һәм эшкәртергә хокуклы түгел. Россия Федерациясе Конституциясенең 24 статьясы нигезендә, хезмәт мөнәсәбәтләре мәсьәләләре белән турыдан-туры бәйле очракларда, Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Ключи авыл жирлеге Советы хезмәткәрнең шәхси тормышы турындагы мәгълүматларны бары тик аның ризалыгы белән генә алырга һәм эшкәртергә хокуклы.

3.2.5. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Ключи авыл жирлеге Советында, федераль законнарда караплан очраклардан тыш, Шәхси Мәгълүматлар субъектларына карата юридик нәтижәләргә кiterә торган яки аларның хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылышлы шәхси мәгълүматларны автомат рәвештә эшкәрту нигезендә генә кабул итү тыела.

3.2.6. Шәхси мәгълүматлар субъектына карата юридик нәтижәләргә кiterә торган яисә аның хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылышлы бүтән рәвештә кагылучы карап бары тик шәхси мәгълүматлар субъектының язма ризалыгы булганда гына яисә федераль законнарда караплан очракларда гына, аның шәхси мәгълүматларын автомат рәвештә эшкәрту нигезендә кабул итепергә мөмкин.

3.2.7. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Ключи авыл жирлеге Советы персональ мәгълүматлар субъектына бары тик аның шәхси мәгълүматларын автомат рәвештә эшкәрту һәм мондый карапның мөмкин булган юридик нәтижәләрен генә карап кабул итү тәртибен аңлатырга, мондый карапга каршы белдерү мөмкинлеге бирергә, шулай ук үз хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау тәртибен аңлатырга бурычлы.

3.2.8. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Ключи авыл жирлеге Советы шәхси мәгълүматлар субъектының каршылыгын язма мөрәҗәгать теркәгәннән соң утыз көн эчендә карапга һәм мондый каршылыкны карау нәтижәләре турында хәбәр итәргә тиеш.

3.2.9. Субъектның шәхси мәгълүматларын хокуксыз қулланудан яки югалтудан саклау Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Ключи авыл жирлеге Советы үз акчалары хисабына, федераль законнарда һәм башка норматив документларда билгеләнгән тәртиптә тәэмин итепергә тиеш.

3.2.10. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Ключи авыл жирлеге Советы хезмәткәрләре хезмәткәрләрнең шәхси мәгълүматларын эшкәрту тәртибен билгеләүче

документлар, шулай ук аларның хокуклары һәм бу өлкәдәге бурычлары белән шәхси имзалары белән танышырга тиеш.

4. Шәхси мәгълүматлар субъектының персональ мәгълүматларын алу

4.1. Шәхси мәгълүматларны алу күбесенчә, Россия Федерациясе законнарында каралган очраклардан тыш, аның язма ризалыгы нигезендә, субъекттың үзенә персональ мәгълүматларны бирү юлы белән гамәлгә ашырыла.

Федераль законнарда каралган очракларда, шәхси мәгълүматларны эшкәрту шәхси мәгълүматлар субъекты ризалыгы белән генә язма рәвештә башкарыла. Кәгазь формада үз кулың белән имзаланган Килешүгә тигез мәгънәдә федераль закон нигезендә электрон имза белән имзаланган электрон документ рәвешендә ризалык таныла. Шәхси мәгълүматлар субъектының шәхси мәгълүматларны эшкәртүгә язма рәвештә ризалыгы үз эченә, аерым алганда, үз эченә алырга тиеш:

1) персональ мәгълүматлар субъектының фамилиясе, исеме, атасының исеме, адресы, шәхесен таныклаучы төп документ номеры, күрсәтелгән документ бирү датасы һәм аны биргән орган турында белешмәләр;

2) персональ мәгълүмат субъекты вәкиленең фамилиясен, исемен, әтисенең исемен, адресын, аның шәхесен таныклаучы төп документ номерын, күрсәтелгән документны бирү датасы һәм аны биргән орган турында белешмәләрне, әлеге вәкилнең вәкаләтләрен раслаучы ышанычнамә яки башка документ реквизитларын (шәхси мәгълүмат субъекты вәкиленнән ризалык алганда);

3) Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Ключи авыл жирлеге Советының тулы исеме һәм адресы;

4) шәхси мәгълүматларны эшкәрту максаты;

5) персональ мәгълүматлар субъекты ризалыгы бирелә торган персональ мәгълүматлар исемлеге;

6) Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Ключи авыл жирлеге Советы кушуы буенча шәхси мәгълүматларны эшкәртүне башкаруучы затның исеме яки фамилиясе, исеме, атасының исеме һәм адресы, әгәр эшкәртү мондый затка йөкләнгән булса;

7) Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Ключи авыл жирлеге Советы тарафыннан кулланыла торган персональ мәгълүматларны эшкәртү ысуулларының Гомуми тасвиrlамасы рөхсәт бирелә торган персональ мәгълүматлар булган гамәлләр исемлеге;

- 8) әгәр федераль законнарда башкача билгеләнмәгән булса, персональ мәгълүмат субъекты ризалыгы, шулай ук аны кире алу ысулы гамәлдә булган вакыт;
- 9) шәхси мәгълүмат субъекты имзасы.

4.2. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Ключи авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Советының персональ мәгълүматларны эшкәрту субъектның шәхси мәгълүматлар субъектының язмаcha ризалыгын алуны таләп итми:

1) персональ мәгълүматларны эшкәрту федераль законнарда каралган максатларга ирешү өчен, Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының Ключи авыл жирлеге Советына Россия Федерациясе законнары белән йөкләнгән функцияләрне, вәкаләтләрне һәм бурычларны үтәү өчен кирәк;

2) персональ мәгълүматларны эшкәрту Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының Ключи авыл жирлеге Советының «дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында» 2010 елның 27 июлендәге 210-ФЗ номерлы Федераль законда каралган дәүләт хезмәтләре күрсәтү вәкаләтләрен үтәү өчен кирәк, шул исәптән персональ мәгълүматларны дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталында һәм (яки) региональ порталларында теркәүне дә кертеп;

3) персональ мәгълүматларны эшкәрту, яклары-отышлы сатып алучы яки поручитель, аның буенча шәхси мәгълүмат субъекты булган килешүнә үтәү, шулай ук шәхси мәгълүматлар субъекты яки персональ мәгълүмат субъекты инициативасы буенча шартнамә төзү өчен кирәк, аның буенча шәхси мәгълүматлар субъекты отышлы сатып алучы яки поручитель булачак;

4) персональ мәгълүматларны эшкәрту Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Ключи авыл жирлеге Советы яки өченче затларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен гамәлгә ашыру өчен кирәк, бу очракта шәхси мәгълүматлар субъекты хокуклары һәм ирекләре бозылмаган очракта;

5) персональ мәгълүматларны эшкәрту статистик яки башка тикшеренү максатларында, шәхси мәгълүматларны мәжбүри рәвештә заарсызландыру шарты белән башкарыла;

6) персональ мәгълүматларны эшкәрту башкарыла, чикләнмәгән затлар даирәсеннән файдалана ала, аларга шәхси мәгълүматлар субъектының үзе яки аның үтенече буенча (һәркем өчен мөмкин булган персональ мәгълүматлар) керә ала;

7) федераль закон нигезендә басылып чыгарга яки мәжбүри ачылырга тиешле персональ мәгълүматларны эшкәрту гамәлгә ашырыла.

4.3. Шәхси мәгълүматларның махсус категорияләрен, биометрик персональ мәгълүматларны эшкәртү, персональ мәгълүматларны шәхси мәгълүматлар субъектының язма ризалыгыннан башка тапшыру Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районнының Ключи авыл жирлеге Советы тарафыннан бары тик федераль законнарда каралган очракларда гына гамәлгә ашырыла.

5. Шәхси мәгълүматларны саклау һәм эшкәрту

5.1. Шәхси мәгълүматлар Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районнының Ключи авыл жирлеге Советы тарафыннан шәхси мәгълүматларны саклау турыйндағы гамәлдәге закон таләпләрен үтәп саклана һәм эшкәртелә.

5.2. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районнының Ключи авыл жирлеге Советында персональ мәгълүматларны эшкәртү катнаш ысул белән башкарыла: автоматлаштырылмаган һәм автоматлаштырылган.

5.3. Шәхси мәгълүматлар субъектларының шәхси мәгълүматлары Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районнының Ключи авыл жирлеге Советында кәгазьдә һәм электрон рәвештә саклана һәм эшкәртелә.

5.4. Шәхси мәгълүматларны үз эченә алган кәгазь документларны саклау һәм эшкәрту Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районнының Ключи авыл жирлеге Советы тарафыннан, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2008 елның 15 сентябрендәге 687 номерлы каары белән расланган шәхси мәгълүматларны автоматлаштыру чараларыннан файдаланмыйча эшкәртү үзенчәлекләре турыйндағы Нигезләмә таләпләре, аерым категория документларны саклауның махсус тәртибен регламентлаучы башка норматив документлар нигезендә башкарыла.

5.5. Шәхси мәгълүматларны электрон рәвештә саклау һәм эшкәрту Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районнының Ключи авыл жирлеге Советы тарафыннан, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2012 елның 1 ноябрендәге 1119 номерлы каары белән расланган персональ мәгълүматларны саклау таләпләре нигезендә башкарыла.

5.6. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районнының Ключи авыл жирлеге Советында шәхси мәгълүматларны электрон рәвештә дә, кәгазьдә дә саклау, аларны эшкәрту максатларына караганда, озаграк тормышка ашырыла. Шәхси мәгълүматлар тиеш уничтожить ирешкәннән соң, эшкәртү максатлары яки очракта кирәк булган очракта, аларны ирешүдә.

5.7. Шәхси мәгълүматлар субъектларының шәхси мәгълүматларын үз әченә алған документларны саклау норматив актларда билгеләнгән саклау вакыты дәвамында гамәлгә ашырыла. Саклау вакыты чыккач, документлар юкка чыгарылырга тиеш, ул өченче затларның юкка чыгарыла торган документларга санкцияләнмәгән керүен юкка чыгара.

6. Шәхси мәгълүматларны яклау

6.1. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының Ключи авыл жирлеге Советы персональ мәгълүматларны эшкәрткәндә персональ мәгълүматларны хокуксыз яки аларга очраклы рәвештә керүдән, аларны юк итү, юк итү, блоклау, күчерү, бирү, тарату, шулай ук «персональ мәгълүматлар турында» 27.07.2006 ел, №152-ФЗ Федераль законның 19 статьясында каралган башка хокуксыз гамәлләрдән саклау өчен кирәкле хокукий, оештыру һәм техник чараплар күрергә тиеш.

6.2. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Ключи авыл жирлеге Советында шәхси мәгълүматлар субъектларының куркынычсызылыгын тәэммин итү түбәндәгә чарапларга ирешелә:

- 1) персональ мәгълүматлар мәгълүмат системаларында аларны эшкәрткәндә персональ мәгълүматлар куркынычсызылыгы куркынычларын билгеләү;
- 2) Россия Федерациисе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән персональ мәгълүматлар иминлекен тәэммин итү буенча оештыру һәм техник чарапларны куллану;
- 3) билгеләнгән тәртиптә узган мәгълүмат саклау чарапларының туры килүен бәяләү процедурасын куллану;
- 4) шәхси мәгълүматларның куркынычсызылыгын тәэммин итү буенча күрелә торган чарапларның нәтижәлелеген бәяләү;
- 5) шәхси мәгълүматны машина йөртүчеләрне исәпкә алу;
- 6) шәхси мәгълүматларга санкциясез керү фактларын ачыклау һәм чараплар күрү;
- 7) Шәхси мәгълүматларны яңадан торғызу, модификацияләнгән яки юк ителгән нәтижәсендә, аларга рөхсәтсез керү;
- 8) персональ мәгълүматларның мәгълүмат системаларында эшкәртелә торган персональ мәгълүматларга керү кагыйдәләрен билгеләү, шулай ук персональ мәгълүматлар системаларында шәхси мәгълүматлар белән эшләнгән барлык гамәлләрне теркәү һәм исәпкә алуны тәэммин итү;

9) персональ мәгълұматларның қуркынычсызлығын һәм шәхси мәгълұматларның мәгълұмат системаларының якланғанлық дәрәжәсен тәэммин итү буенча күрелә торған қараларны тикшереп тору.

7. Шәхси мәгълұматлар субъектларының шәхси мәгълұматларын өченче затларга тапшыру

7.1. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Ключи авыл жирлеге Советы тарафыннан шәхси мәгълұматларны өченче затларга тапшыру бары тик «персональ мәгълұматлар турында» 2006 елның 27 июлендәге 152-ФЗ номерлы Федераль законның 6 статьясында каралған очраклардан тыш, Шәхси Мәгълұматлар субъекттерінде язма ризалығы белән генә ғамәлгә ашырыла»:

1) персональ мәгълұматларны тапшыру Россия Федерациясенең халықара шартнамәсендә яки Федераль законда каралған максатларга ирешү өчен, Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Ключи авыл жирлеге Советына Россия Федерациясе законнары белән йөкләнгән функцияләрне, вәкаләтләрне һәм бурычларны үтәү өчен кирәк;

2) персональ мәгълұматларны тапшыру Россия Федерациясе законнары нигезендә мәжбүри үтәлергә тиешле суд актын, башка орган актын яки вазыйфаи затны үтәү өчен кирәк;

3) персональ мәгълұматларны тапшыру «дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүне оештыру турында» 2010 елның 27 июлендәге 210-ФЗ номерлы Федераль законда каралған дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтүдә Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Ключи авыл жирлеге Советы вәкаләтләрен үтәү өчен кирәк»;

4) персональ мәгълұматларны тапшыру, аның якы-отышлы сатып алучы яки поручитель, аның буенча персональ мәгълұмат субъекты булган килешүне үтәү, шулай ук шәхси мәгълұматлар субъектыни инициативасы буенча килешү яки Персональ мәгълұматлар субъекты буенча отышлы сатып алучы яки поручитель булган килешү төзү өчен кирәк;

5) персональ мәгълұматларны тапшыру, әгәр Аның ризалығын алу мөмкин булмаса, персональ мәгълұматлар субъекттерінде тормышын һәм сәламәтлеген яки башка тереклек өчен мөһим булган мәнфәгатьләрен яклау өчен кирәк;

6) персональ мәгълұматларны тапшыру Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районы Ключи авыл жирлеге Советының яки өченче затларның хокукларын һәм законны мәнфәгатьләрен ғамәлгә ашыру өчен, йә ижтимагый әһәмияткә ия максатларга ирешү өчен

кирәк, шул ук вакытта шәхси мәгълүматлар субъекты хокуклары һәм ирекләре бозылмаган очракта;

- 7) һәркем өчен мөмкин булган шәхси мәгълүматларны тапшыру;
- 8) федераль закон нигезендә басылып чыгарга яисә мәжбүри ачылырга тиешле персональ мәгълүматларны тапшыру;
- 9) федераль законнарда турыдан-туры каралган башка очракларда.

8. Шәхси мәгълүматлар субъектларының һәркем өчен мөмкин булган шәхси мәгълүмат чыганаклары

8.1. Шәхси мәгълүматлар субъектының персональ мәгълүматларын шәхси мәгълүматларның һәркем өчен мөмкин булган чыганакларына керту бары тик аның язма ризалыгы булганда гына мөмкин.

8.2. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Ключи авыл жирлеге Советы тарафыннан мәгълүмати тәэмин итү максатларында, билгесез затлар даирәсе белән танышу өчен (шул исәптән Интернет чөлтәрендәге сайtlар, телефон белешмәләре, мәгълүмат стендлары h.b.) персональ мәгълүматларның һәркем өчен мөмкин булган чыганаклары булдырыла ала. Шәхси мәгълүматларның һәркем өчен мөмкин булган чыганакларына бары тик шәхси мәгълүматлар субъектының язма ризалыгы белән курсәтелгән шәхси мәгълүматлар гына кертелә ала.

8.3. Шәхси мәгълүматлар персональ мәгълүматлар субъекты таләбе буенча, шәхси мәгълүматларның һәркем өчен мөмкин булган чыганакларыннан төшереп калдырылырга мөмкин.

9. Персональ мәгълүматларны эшкәртүне һәм яклауны җайга салучы нормаларны бозган өчен җаваплылык

9.1. Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның Ключи авыл жирлеге Советы хезмәткәрләре, персональ мәгълүматларны эшкәртү кагыйдәләрен бозуда, шәхси мәгълүматларны юкка чыгаруда, юкка чыгаруда яки шәхси мәгълүматларны субъектларының башка хокукларын бозуда гаеплеләр, федераль законнар нигезендә дисциплинар, административ, гражданлык-хокукий яки жинаять җаваплылыгына тартылалар.